

OPINIE&DEBAT

COLUMN
GERARD DE KORTE

Vrede zoeken in een tijd van oorlog

Wij leven in een welvarend land en de meerderheid van de bevolking gaat het materieel gezien nog steeds voor de wind. Maar wij beseffen onze kwetsbaarheid. Opnieuw woedt een vreselijke oorlog in Europa. Veel politici spreken stevige taal. Eerlijk gezegd ben ik verbaasd over het gemak waarmee op dit moment door Nederlandse deskundigen, gezien de afschuwelijke beelden uit oorlogsgebieden, over een dreigende oorlog wordt gesproken. Hoe moet een christen zich verhouden tot het vraagstuk van oorlog en vrede?

Als een van de weinige morele leiders in onze wereld doet paus Franciscus voortdurend indringende oproepen tot dialoog en het zoeken van vrede. Hij staat daarmee in de lijn van de jonge kerk. De christenen in de eerste eeuwen vormden een minderheid in het Romeinse Rijk en waren overwegend pacifisten. Zij kennen het woord van de Heer: wie het zwaard opneemt, zal door het zwaard vergaan.

Na de bekering van keizer Constantijn ontstaat er een nieuwe situatie. Er komen christelijke overheden en zij gebruiken geweld en voeren oorlog. Voor theologen is er dan werk aan de winkel. Zij moeten nadenken over de vraag wanneer een oorlog legitiem te noemen is. Grote theologen als Ambrosius en Augustinus breken

hun hoofd over deze vraag. Zij ontwikkelen de leer van de rechtvaardige oorlog. Niet om oorlog te legitimeren, maar juist om oorlogen in te dammen. Alleen een verdedigingsoorlog is legitiem en er moet een strikt onderscheid zijn tussen soldaten en burgers. De waterbronnen, de akkers en de wijngaarden van de tegenstander mogen niet worden vervuild of vernietigd. Als wij deze bijbelse criteria op ons laten inwerken, wordt duidelijk dat een oorlog in onze dagen bijna nooit rechtvaardig genoemd kan worden. De huidige internationale situatie zet het handhaven van de wereldvrede hoog op de agenda. De christelijke kerken en de andere wereldgodsdiensten behoren tot de zogenaamde *soft powers* in onze wereld.

Tegen die achtergrond is het belangrijk alle spirituele krachten in de wereld te bundelen en te zoeken naar vrede, op elk niveau. Door vrede-lievend en liefdevol te zijn binnen onze gezinnen, door het steunen van vredesorganisaties en door verantwoord politiek beleid. Als het gaat om de grote conflicten in de wereld kunnen wij ons onmachtig voelen. Laten wij ieder geval datgene doen wat binnen ons vermogen ligt. Christenen zijn geroepen te bidden om wijsheid voor hun overheden. Zalig die vrede brengen, zegt Jezus, want zij zullen kinderen van God genoemd worden,